

2. U – Základy sadovnické dendrologie

❖ ÚKOLY PRO OBDOBÍ - 9. - 14. 2.:

- 1) Učební text na stránce 2 - 3 si přepište do sešitu
- 2) Nastudujte témata:

Vegetativní rozmnožování:

- a) Řízkování
- b) Oddělky
- c) Odkopky
- d) Hřížení
- e) Roubování
- f) Očkování

➤ Při opakování použijte:

- 1) následující učební text (str. 2 - 3)
- 2) učebnice pro SŠ nebo SOU (Sadovnictví, Dendrologie)
- 3) *internetové zdroje*

VEGETATIVNÍ ROZMNOŽOVÁNÍ

- je rozmnožování pomocí částí rostlin
- odebírají se z tzv. matečné rostliny, u které je důležitý:
  - zdravotní stav
  - odrůdová pravost
- používá se u druhů a odrůd, které:
  - tvoří málo nebo žádná semena
  - semenem nepřenášejí žádané vlastnosti rodičů
  - se tímto způsobem množení množí lépe a rychleji

Vegetativní rozmnožování - PŘÍMÉ

1) Řízkování:

- oddělené části rostlin, které jsou schopné vytvořit chybějící orgány a tím vyrůst v novou rostlinu
- používá se často v květinářství a sadovnictví
  - a) **kořenové** (šeřík, zákula, ruj)
  - b) **stonkové:**
    - dřevité (většina okrasných keřů, některé popínavé dřeviny, topoly, vrby,...)
    - bylinné (většina okrasných keřů a popínavých rostlin)
    - s patkou (platany, jehličnany)

2) Oddělky (kopčení)

- využívá se např. u meruzalky, lísky obecné, ruje
- matečná rostlina se v předjaří sestříhne asi 3 – 5 cm nad zemí
- z adventivních pupenů začnou vyrůstat letorosty, které se během léta 3x nahrnou zeminou
- letorosty zdřevnatí a v nahrnuté půdě zakoření.
- na podzim se zakořenělé výhony odstříhují

3) Odkopky

- vyrůstají nové rostliny z adventivních pupenů na kořenech
- u okrasných dřevin se používá jen výjimečně

4) Hřížení

- využívá se v případech, kde se nedaří množení pomocí řízků nebo oddělků
- výhon se v předjaří ohne do připravené jámy, přiháčkuje se a zasype zeminou tak, aby vrchol byl nad zemí
- během vegetace výhon v půdě zakoření
- na podzim nebo na jaře se půda odhrne a zakořenělý výhon se odstříhne od matečné rostliny

Vegetativní rozmnožování - NEPŘÍMÉ

- ❖ **ŠTĚPOVÁNÍ** - je činnost, při které se roub nebo očko přeneso na podnož a nový jedinec (rostlina) vznikne spojením podnože s roubov. Podle toho jestli přenášíme roub nebo očko, rozlišujeme 2 druhy tohoto rozmnožování: roubování a očkování

1) Roubování

- Roub
  - část vyzrálého výhonu s 3 (až 5) pupeny
  - je z rostliny, která má požadované vlastnosti (odrůda)
- Podnož
  - mladá rostlina, na kterou roubojeme ušlechtilé odrůdy
  - vytváří kořen nebo i kmínek

2) Očkování

- v podstatě stejné jako roubování s tím, že místo roubu přenášíme jenom jedno vyříznuté očko (pupen), které vložíme pod naříznutou kůru podnože

---

POUŽITÉ ZDROJE A DOPORUČENÁ LITERATURA:

- RŮŽIČKOVÁ, Jiřina a kol. *Sadovnictví*. Vyd. 3., upr. Praha: Květ, [1996]. 256 s. ISBN 80-85362-21-X.
- DVOŘÁČEK, Pavel. *Sadovnictví: pro odborná učiliště*. 1. vyd. Praha: Septima, 2001. 94 s. ISBN 80-7216-152-0.